20/11/2026

Τα Λευκονοικιάτικα Υφαντά μετά από 9 χρόνια προσπαθειών θα καταχωρηθούν ως γεωγραφική ένδειξη στην Ε.Ε.

/ Γνώμες

ΤΑ ΛΕΥΚΟΝΟΙΚΙΑΤΙΚΑ ΥΦΑΝΤΑ ΜΑΣ ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΕΝΝΕΑ (9) ΧΡΟΝΙΑ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΩΝ ΘΑ ΚΑΤΑΧΩΡΗΘΟΥΝ ΩΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΕΝΔΕΙΞΗ ΣΤΗΝ Ε.Ε.

Της Ζήνας Λυσάνδρου-Παναγίδη,
Φιλολόγου, MSc Η.Π.Α.,
τ. Δημάρχου Λευκονοίκου

Τα Λευκονοικιάτικα Υφαντά μας είναι μία από τις παραδόσεις μας που φέραμε μαζί μας. Μία τέχνη που ξεκίνησε από την αρχαιότητα και έφτασε στις μέρες μας. Από μάνα σε κόρη πήγαινε αυτή η τέχνη. Όλα τα σπίτια είχαν τις βούφες τους στη γη και οι τεχνίτριες ετοίμαζαν με περισσή τέχνη και μεράκι τα υφαντά τους που έντυναν και στόλιζαν ταυτόχρονα τα σπιτικά τους.

Δυστυχώς, όμως, με την προσφυγοποίησή μας άρχισε να φθίνει αυτή η τέχνη...Οι ελάχιστες υφάντριες που έμειναν, έστησαν αργαλειούς στους προσφυγικούς συνοικισμούς και συνέχισαν την παράδοσή μας. Όμως, μετά από μισό αιώνα μετοικεσίας, οι παλιές τεχνίτριες του αργαλειού μάς άφησαν χρόνους, αλλά μας έμειναν τα κειμήλια που φυλάμε σαν κόρη οφθαλμού για τις επερχόμενες γενεές. Κλινοσκεπάσματα, κουρτίνες, τραπεζομάντιλα, σεμέν, πετσετάκια κ.ά.

Από τις αρχές 2017, μόλις εκλέχτηκα Δήμαρχος, άρχισα τις προσπάθειες για να εγγράψουμε τα Λευκονοικιάτικα Υφαντά μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την ΟΥΝΕΣΚΟ. Το δεύτερο το πετύχαμε νωρίς με τη βοήθεια της Υπηρεσίας Χειροτεχνίας, αφού έμαθε να υφαίνει η μαθήτριά μου, Μαρία Χατζημηνά, σήμερα μέλος του Διπλωματικού Σώματος, όπως και άλλες κοπέλες με αγάπη στην Υφαντική Τέχνη, από άλλα μέρη της Κύπρου.

Ασφαλώς, ήξερα κι εγώ από τα μαθητικά μου χρόνια την τέχνη από τη μητέρα μου. Έτσι, συμπλήρωσα την αίτηση για την ΟΥΝΕΣΚΟ, ετοιμάζοντας μία επιστημονική εργασία με πολλά στοιχεία για τα υφαντά μας. Μάλιστα, την ίδια χρονιά, εγγράψαμε στον Κατάλογο της ΑΥΛΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΤΗΣ ΟΥΝΕΣΚΟ και την ΤΣΙΠΟΠΙΤΑ μας και το ΟΦΤΟΝ του Λευκονοίκου με ανάλογες επιστημονικές εργασίες! Ήταν σαν να συνέβη ένα θαύμα! Τρία μαζί στοιχεία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς έγιναν δεκτά, και ασφαλώς το γεγονός αυτό μας γέμισε με περηφάνια!

Όμως, για την Ευρωπαϊκή Ένωση τα πράγματα ήταν δύσκολα. Μετά από επίσκεψη

στα γραφεία της ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ και με τη συμβουλή του ειδήμονα σε θέματα Ευρωπαϊκών Πολιτικών για Προϊόντα Ποιότητας, κ. Σάββα Μαλλιώτη, γαμπρού του Λευκονοίκου, κατάλαβα ότι, τότε, πριν από εννέα χρόνια, θα δέχονταν στην Ευρωπαϊκή Ένωση να εγγράψουν τα Λευκονοικιάτικα Υφαντά οι τουρκοκύπριες που ζουν σήμερα στο Λευκόνοικο, που δεν έχουν ιδέα από υφαντά, παρά εμείς, γιατί ακριβώς έπρεπε να ζούμε σε αυτή τη γεωγραφική περιοχή.

Έτσι, αρχίσαμε τις ενέργειες με στόχο να δεχτούν ότι εμείς φύγαμε με το ζόρι από τον τόπο μας και δεν μπορούμε να ζούμε εκεί, στη γενέθλια γη μας. Σε επισκέψεις στις Βρυξέλλες και το Στρασβούργο, σε επαφές με ευρωβουλευτές και με άλλους αξιωματούχους της Ε.Ε., τονίζαμε ότι αυτή την τέχνη τη συνεχίζουμε και στις ελεύθερες περιοχές.

Τύχη αγαθή, έφερε στην Υπηρεσία Χειροτεχνίας την οτρηρή κ. Μαρία Αναξαγόρου, η οποία μαζί με τις εξαίρετες συνεργάτιδές της, ενστερνίσθηκαν το όραμά μας και άρχισαν τις ενέργειές τους για την καταχώρηση της ονομασίας “Λευκονοικιάτικα Υφαντά” ως Γεωγραφικής Ένδειξης (ΓΕ), σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2411 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Οκτωβρίου 2023, σχετικά με την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων για χειροτεχνικά και βιομηχανικά προϊόντα. Έτσι, το 2023 ήταν μία σημαντική χρονιά για μας.

Σήμερα, χαιρόμαστε ιδιαιτέρως, γιατί η Υπηρεσία Χειροτεχνίας με τη συνεργασία μας ετοίμασε φωτογραφικό υλικό και επιστημονική εργασία για να υποβάλει ο Δήμος μας επίσημα εκδήλωση ενδιαφέροντος, για καταχώρηση των Λευκονοικιάτικων Υφαντών ως γεωγραφικής ένδειξης στην Ε.Ε.

Επιλογικά, νιώθουμε μεγάλη περηφάνια, γιατί οι προσπάθειές μας και η μεγάλη αγάπη για τα Λευκονοικιάτικα Υφαντά μας θα ευοδωθούν! Ασφαλώς, θα χαίρονται και οι ψυχές των μανάδων μας που η τέχνη τους αναγνωρίστηκε ως πολιτισμικό αγαθό!

